

A legrégebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. Megjelenik mindennap.

SZABADSÁG

LIBERTY

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Bevadott lapok: Magyar Híradó, Magyarok Ollaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 118. SZÁM.

TWENTY-EIGHTH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Hétfő, 1918. Május 20.

HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

FELKÉSZÜLVÉ VÁRJÁK A NÉMET TÁMADÁST

BALFOUR KÜLÜGYMINISZTER A TISZTESSÉGES BÉKÉRŐL

Balfour külügyminiszter az angol parlament egyik békepárti tagjának interpellációjára azt válaszolta, hogy Anglia hajlandó a tisztességes békére. — Károly király Sixtus hercegre intézett levele az angol parlamentben.

A Szabadság pénteki számában már megemlékeztünk arról a nagyjelentőségű beszédéről, melyet Balfour angol külügyminiszter az angol képviselőházban az egyik békepárti képviselő interpellációjára válaszképpen mondott. A külügyminiszter kiterjesztette Károly királynak Sixtus hercegre intézett levelét is, amely magában foglalta Ausztria-Magyarországnak a békére való készségét és kijelentette, hogy Anglia hajlandó a békére, ha a hadviselő országok közül bármelyik is hivatalos megfogalmazást utján köeli az angol kormányt azokat a tisztességes és becsületes feltételeket, amelyek alapján a béke megteremthető.

francia kormány csak az angol kormányhoz továbbította-e vagy pedig Amerikához is és az általánosan többi tagjához? A miniszternek annak idején közölte a külügyminiszterrel Károly király Sixtus hercegre intézett levelének másolatát? Miért szüntek meg a tárgyalások? A tárgyalások vajon ki zárólag a területkérdésből eredő nézeteltérések miatt szüntek-e meg? Vajon a tárgyalásoknak azért nem volt e folytatásuk, mert Franciaország Elzász Lotharingiának 1814-iki, sőt 1790-iki határvonalához ragaszkodott?

A külügyminiszter válasza.

Angol politikai körökben az a vélemény, hogy a békepártiak az interpellációval sarokba akarják szorítani Arthur James Balfour külügyminisztert és követelték magát az angol kormányt. De Balfour a vágást ugyannyi ügyességgel kivédte, mint egy hittel azelőtt Lloyd George Maurice tábornok vádjait. Nem került, nem terjeszkedett ki a válaszában a mellékes körülményekre, hanem nyíltan és őszintén bevallotta Angliának a békére való hajlandóságát megfélemlítésekkel.

Balfour külügyminiszter a beszédet azzal kezdte, hogy az interpelláló olyan kérdést érintett, amely az európai közvéleményt és az amerikai közvéleményt egyformán érdekelheti. Majd így folytatta a beszédét: — Nemzetközi kérdésekben nem ajánlatos és nem szükséges informatív jellegű beszélgetéseket a nyilvánosság elé vinni. Mi azonban a magunk részéről ilyen jellegű tanácskozásokat sohasem indítottunk meg. Visszatérő álláspontunk sem helyezkedtünk azokkal a tanácskozással szemben, amelyek más kormányoktól vagy népektől indultak ki. Ha a háborús országok közül bármelyik hivatalos megfogalmazást utján köeli az angol kormányt azokat a tisztességes és becsületes feltételeket, amelyek alapján a béke megteremthető.

As interpelláló, névszerint Walter Runciman, a kereskedelmi tanács elnöke a következő kérdéseket vetette fel: Károly király levelét vajon a

(Folyt. a 3-ik oldalon.)

HINDENBURG TÁBORNOK ELKÉSZÜLT AZ OFFENZÍVÁRA.

Szövetséges körökben azt hiszik, hogy a németek támadása már csak órák kérdése.

Tekintettel arra, hogy az utóbbi huszonegy órában az előző ismét rendkívül kedvező fordult a szövetséges hadvezetés az azt hiszi, hogy most már nem késhet soká a németek újabb offenzívája. Ez offenzívája egyike lesz a legjelentősebb és legvéresebb ütközeteknek, amelyek csak a világháború folyamán eddig lejátszódtak. A németek minden bizonnyal rettentő erővel fognak támadni, hogy áttörhessék a szövetségesek hadvonalait. Amennyiben pedig a németeknek nem sikerülne ez a törekvés, mint ahogy a szövetségesek véleménye szerint aligha fog sikerülni, olyan erősek az angol és francia hadállások, akkor Hindenburg kijátszotta utolsó ütőkarját. Szövetséges szakkörök meg van az arról győződve, hogyha a francia és angol seregeknek sikerül kiismerni a németek hadvezetését, akkor Hindenburg kijátszotta utolsó ütőkarját. Szövetséges szakkörök meg van az arról győződve, hogyha a francia és angol seregeknek sikerül kiismerni a németek hadvezetését, akkor Hindenburg kijátszotta utolsó ütőkarját.

Flandriában, valamint a Picardy hartereken. Amienstől délkeletre Hailes környékén, valamint Hinges közelében a pecuati erődszerű volt a leghevesebb az ütközések között. Hasonlóképpen hatalmasan működött az ellenséges tüzéség Locon mellett. Meterennél, valamint a nieppi erődszerű is. Arrástól délre francia seregek sikerrel ütköztek vissza a németek támadását, viszont Noyenneville közelében az angol csapatok érték el sikereket az ellenséggel szemben. A francia csapatok Lassigny-től északnyugatra Canny Sur Matz közelében sikeres támadást vittek végbe, melynek nyomán negyven foglyot ejtettek. Páris, máj. 17. Montdidier környékén az amerikai nehéz ütegek hatalmas működésben voltak, Montdidier lágókban áll az amerikai bombák pusztítási nyomán. A kedvező időjárás következtében hatalmas működést tejtettek ki a repülőgépek. Számos légi harc keletkezett a front egész mentén. Az angol repülők a nap folyamán negyvenhárom német repülőgépet hoztak le, míg a francia pilóták tizennyolc ellenséges repülőgépet lőttek le. Amsterdami jelentések szerint legközelebb bolgár és török seregek is ártalmak ágyúharcok folytak

HUGHES ÉRTESETTE GREGORY IGAZSÁGÜGYMINISZTERT, HOGY RÖVID IDŐ MULVA WASHINGTONBA ERKEZIK.

Washington, május 18. Charles F. Hughes értesítette Gregory igazságügyminisztert, hogy eleget tesz Wilson elnök kívánásának és elvállalja a vizsgálat vezetését a repülőgép-kérdésben. Egyben értesítette Gregoryt, hogy a napokban már meg is érkezik és akkor a munkát elkezdhetik. Annak ellenére, hogy az igazságügyminiszter az ügyre vonatkozólag semmiféle bővebb információt nem adott, mégis valószínűnek tartják a fővárosban, hogy Hughes lesz az egyetlen vezetője a vizsgálatnak. Segítségére lesz ebben a munkában William L. Fierston, igazságügyi államtitkár.

WILSON CHAMBERLAIN JAVASLATA ELLEN.

A javaslat értelmében a szenátus és ház katonai bizottságának a katonai vizsgálatok ügyében nagyobb hatáskörrel kellene rendelkeznie.

Washington, máj. 17. A szenátus azon tagjai, akik amellett vannak, hogy a hadügyminiszternek a működését nagyobb figyelemmel és kritikával kell kísérni, alaposan felfegyverkeztek arra az erőpróba, amelyet a Chamberlain-féle javaslat ellen fejtnek ki. A javaslat értelmében a szenátus és a ház katonai bizottságának a katonai vizsgálatok ügyében nagyobb hatáskörrel kellene rendelkeznie.

Willson elnök a leghatározottabban állást foglalt nemcsak a javaslat, hanem a módosított javaslat ellen is. A szenátus külügyi bizottsága a módosított javaslatot kedvezően ajánlotta a fogadásra. A kormányt tartó szenátorok készen vannak arra, hogy éles harcot indítsanak a javaslat elfogadása ellen. Chamberlain oregoni szenátor, a javaslat betörjeseitől kijelentette, hogy a bizottság-vizsgálatok megszüntetése mellett van abban az esetben, ha a javaslat nem megkeresztül. Biztosra veszi, hogy a harcából, ha kis többséggel is, ő kerül ki győztesen.

ARGENTINA SEMLEGES MARAD.

Buenos Aires, május 18. Az ötvenhetedik argentinai kongresszus megnyitását Luna, a köztársaság elnöke nyitotta meg, melynek során a jövőre is meg fogja tartani semleges álláspontját. Az elnök nincs othón. Patagoniába utazott, hogy megismerje az argentinai olajmezőket.

AZ ÚJ NÉMET NEMZEDÉK.

Németországban, az új törvény értelmében, minden husz esztendőssé fognak meg kell nőni.

London, május 18. A Daily Expressnek azt jelentik Amsterdamból, hogy Németországban új törvényt fogadtak el. Az új törvény az a bizottság készített elő, amelyet azért küldött ki a kormány, hogy megvizsgálja a gyermekhalandóság okait, s hogy a baj orvoslására nézve javaslatot tegyen. Az új törvény értelmében minden fiúnak, aki legalább husz esztendőssé, azonnal meg kell nőni. Ha nincsen annyi jóvándó, hogy a feleséget eltarthassa, az állam gondoskodik róla. De meg kell nőni. Gyermekeket, házaspárokat szigorúan meg fognak büntetni.

KONKOLY A BUZÁBAN!

NAGY TENGERI OFFENZÍVÁT KEZDENEK A SZÖVETSÉGESEK

Együttes támadást fognak intézni a német hadiflották ellen az Északi tengeren. — Az olaszok kezdik meg az offenzívát. — Olasz hadihajók Durazzónál elülszertettek egy osztrák torpedógőzöt.

Washington, máj. 17. Tengerészeti körökben ma sok szó esett arról, hogy a szövetségesek az angol, francia, amerikai, olasz és esetleg a japán hadiflották bovonásával egy hatalmas tengeri offenzívát fognak megindítani a központi hatalmak ellen. Azok az eredmények, amelyeket az angol és francia hadiflották Ostende és Zebrügge elzárásával és az olasz hadiflotta Pólában és legutóbb Durazzóban elérték, azt mutatják, hogy teljes siker reményében folytathatják további támadásaikat. Amennyiben a tengeri offenzíva megindulna, az angol és amerikai hadiflották az Északi tengeren vennék fel a küzdelmet a német tengeri haderő ellen, míg a francia és az olasz hadiflották az Adrián kezdenék el a működéseiket. Római jelentés szerint az olasz hadiflotta ismét sikeresen működött az Adrián. Ez alkalommal Durazzóba látogatott el, amelynek öblében sikerült elpusztítani az osztrák torpedógőzöt elsüllyesztetni. Ugyanezért olasz vízirepülőgépek sikeresen bombázták Durazzót, valamint Lissa városát, amely Durazzótól északra a hasonló nevű szigeten fekszik.

ziva megindulna, az angol és amerikai hadiflották az Északi tengeren vennék fel a küzdelmet a német tengeri haderő ellen, míg a francia és az olasz hadiflották az Adrián kezdenék el a működéseiket. Római jelentés szerint az olasz hadiflotta ismét sikeresen működött az Adrián. Ez alkalommal Durazzóba látogatott el, amelynek öblében sikerült elpusztítani az osztrák torpedógőzöt elsüllyesztetni. Ugyanezért olasz vízirepülőgépek sikeresen bombázták Durazzót, valamint Lissa városát, amely Durazzótól északra a hasonló nevű szigeten fekszik.

AMERIKAI CSAPATOK ŐRZIK AZ ANGOL CSATORNÁT.

A Franciaországban kiképzett amerikai csapatokat rendelték az angol csatorna őrzésére. — Az angol hadvezetés a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik az amerikai katonákról.

Amerikai főhadiszállás Franciaországban, máj. 17. Az északi fronton helyezték el az angol vonal mentén azokat az újabb amerikai csapatokat, amelyeknek a kiképzése most nyert befejezést. A csapatok az angol vonal ama részén vannak, amely az angol csatorna irányában védi Franciaország legészakibb területét a német támadások elhárítására. Az amerikai katonákat há-

tártalan lelkesedéssel fogadták az angol csapatok. Er újabb amerikai csapatok végleges kiképzése már Franciaországban ment végbe. Azok az angol és francia tiszték, akik a kiképzést vezették rendkívül nagy elismeréssel nyilatkoztak az amerikai fiukról. A legközelebbi anyag, amit el lehet küldeni, mondták a kiképzők. (Folyt. a 3-ik oldalon.)

BIZTOS AZ ÖTÖDIK HÁBORÚS TEL.

Bern, Svájc, május 18. A württembergi parlament legutóbbi gyűlésén Haussman képviselő a progresszív párt elnöke kijelentette, hogy az ő nézete szerint a háború igen alapos források tanulmányozásából merített, biztos, hogy a háború még a télen is tartani fog. Ez a tél lesz a háború ötödik tele. A képviselő szerint a németeknek el kell készülvén lenniük a legnagyobb kellemtelenségek-re és kiábrándulásokra, ahelyett, hogy minden, a nyugati hárszínéről érkező győzelmi hírt örömmel fogadják.

JAPÁN KINA MELLETT

A két ország egyesíteni fogja a haderejét a németek ellen.

Tokióból jelentik, hogy ott a tokiói egyetem kínai hallgatói díszmenetben vonultak Goto külügyminiszter elé tisztelni. A tisztelgetést követő banketten a külügyminiszter kijelentette, hogy Japán és Kína egyesíteni fogják gazdasági és haderejüket, hogy a német befolyásnak és erőszakoskodásnak végre valahára véget vessenek keleti Ázsiában.

NEM MÜKÖDNEK EREDMÉNYESEN A TENGERALATTJÁRÓK.

Páris, május 18. Wilson admirális a Matin egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy a német tengeralattjárók nem működnek valami sok eredményre. Februárban, mondta az admirális, a német búvárhajók csak egy hajót torpedóztak meg olyan vizeken, ahol amerikai hajók is tartózkodtak. Ezzel szemben áprilisban egyetlen torpedózat meg, viszont októberben ezzel szemben harmincegyet süllyesztettek el.

WEKERLE NYILATKOZIK A NÉMET SZERZŐDÉS RÖL

Károly király levele és a közép-európai szerződés.

Károlyi Mihály gróf interpellációt intézett Wekerle miniszterelnökhöz. Wekerle válasza. A szerződés nem fogja érinteni Magyarország és Ausztria függetlenségét. — Kormány-nyilatkozatok Bulgáriában és Törökországban

Amsterdam át érkezett budapesti híradás szerint nagyjelentőségű vita folyt le a magyar képviselőháznak legutóbbi ülésén. Károlyi Mihály gróf kérdést intézett a miniszterelnökhöz a közép-európai szerződés és Károly királynak Sixtus bourboni hercegre intézett levele tárgyában. Ismeretes ugyanis, hogy a német császár és Károly király között lefolyt legutóbbi tanácskozás alkalmával a háborúra vonatkozó kérdéseken kívül a tanácskozás egyik tárgya annak a szerződésnek a létrehozása képezte, amely Németországot, Ausztriát, Bulgáriát és Törökországot egy közép-európai gazdasági szervezetbe kapcsolná össze a háború sikeres befejezése után. A tanácskozáson a szerződés létrehozására megtörténtek a megállapodások és most már csak az egyes országok parlamentjeinek kell, hogy a szerződés jóváhagyásával véglegesen aláírják a huszöt évre szóló szerződést.

Természetes, hogy a közép-európai államok és kapcsolatban a Németország játszmá a szerződés megkötésénél Wekerle Sándor miniszterelnökhöz az iránt, hogy minő megállapodások jöttek létre a közép-európai szerződés ügyében és abban minő álláspont foglalt el Magyarország és minőt Ausztria. A másik kérdés, a mit Károlyi Mihály gróf a miniszterelnökhöz intézett Károly királynak ismert levele volt szó-

Ezekből a szempontokból indult

ki Károlyi Mihály gróf, amikor a képviselőház legutóbbi ülésén megindult a kérdés intézett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz az iránt, hogy minő megállapodások jöttek létre a közép-európai szerződés ügyében és abban minő álláspont foglalt el Magyarország és minőt Ausztria. A másik kérdés, a mit Károlyi Mihály gróf a miniszterelnökhöz intézett Károly királynak ismert levele volt szó-

AZ ANGOL BLOKÁDMINISZTER NYILATKOZATA.

Lord Robert Cecil blokádminiszter nyilatkozott az angol képviselőházban a központi hatalmak békeoffenzívája ügyében.

London, május 17. Lord Robert Cecil angol blokád miniszter egy angol újságíró meginterjúvolta május elején a központi hatalmak békeoffenzívájáról illetőleg. A blokádminiszter annak idején a nyilatkozatában, amely a május harmadiki lapok ban jelent meg, azt mondta, hogy a központi hatalmak békeoffenzívája egyenesen Anglia ellen irányul és hogy a központi hatalmak olyan bekezdéseket fognak szabni, amelyekről az a hitük, hogy kedvező fogadtatásban részesülhetnek Angliában. A blokád miniszter ezért a nyilatkozatát több helyről támadások érték, a nyilatkozatnak azt az értelmet tulajdonítván, hogy bármilyen békeajánlat jönné is Németországról, azzal szemben a visszautasítás álláspontjára helyezkednek.

mány részéről megfelelő látogatásba és méltánylásban lesz része és kell is, hogy része legyen. Egy angol képviselő az olasz követségek ellen.

Lord Robert Cecil agután ráért arra a viszonyra, amely Anglia és Oroszország között fenn áll. — Mi nem foglalkunk el ellenséges álláspontot Oroszországgal szemben — mondotta. — Ellenkezőleg, mindig arra törekedünk, hogy az orosz néppel a lehető legjobb barátságban legyünk. Mi azon vagyunk, hogy az orosz nép érdekében minden tőlünk telhető megtegyünk, hogy biztosítsuk Oroszország nagyságát, nemcsak most, hanem a háború után is. Lord Robert Cecil egyszerűen tagadása vette azt, hogy Angliának bármilyen nézeteltérése lett volna is a bolshevik kormányral a belpolitikáját illetőleg. — Ez kizárólag Oroszország kérdése. Egyetlen vagyunk az, hogy Oroszországot nagynak, hatalmasnak és a német befolyástól mentesnek lássuk.

Magyar Ügyvéd... MORGAN... I. Zeiger... HINDENBURG... McKinney Co... TINAL

SZABADSÁG
(LIBERTY)

The oldest established and largest Hungarian Paper in the United States and Canada.
Founded by: **E. T. Kóhánly.**
TWENTY-EIGHTH YEAR.
Published daily except Sunday.
The Szabadság Printing and Publishing Company.
Tel: Bell, Main 3536. — Coy. Central 1231.
SUBSCRIPTION \$6.00 PER ANNUM. — EXCEPT IN CLEVELAND.
Entered at the Cleveland, O. Post Office as Second Class Matter.

SZABADSÁG

A legértebb és legkedveltebb magyar lap Amerikában.
Alapította: **Kóhánly Tihamér.**
HUSZONYOLCADIK ÉVFOLYAM.
Még jelen mindnapan.

Kiadó: Szabadság Könyvnyomda és Lapkiadó Társaság.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Az Egyesült Államokban és Canadában: Magyarországra és Clevelandban:
Egy évre \$6.00 Mindennap egy évre \$3.00
Fél évre \$3.00 Mindennap fél évre \$1.50
Minden levelet így tessenek címezni:

SZABADSÁG

P. O. B. 171. 702 Huron Road. Cleveland, O.
New Yorki irodánk címe: Room 603 Tribune Building, 154 Nassau Street, New York.

A SZÉTHULLÓ OROSZORSZÁG.

Oroszország felől sok mindenféle legenda keringett mindig, de legszélesebb körben mégis az a mese terjedt el, amelyik Oroszország kimeríthetetlen természeti kincseiről szól. Az orosz politika pompásan értette a módját, hogy miképpen lehet ez a hiedelmektől és terjesztéstől az egész világon, különösen pedig Németországban. Akik azonban Oroszországot s annak viszonyait alaposan, közvetlen tapasztalathoz értették, azok mindig csodálkoztak rajta, hogy miképpen ülték fel mindenféle a népek az oroszországi kimeríthetetlen természeti kincsek üres meséjének. A birodalom roppant terjedelméhez s népességének óriási számához viszonyítva, Oroszország úgynevezett kifogyhatatlan természeti erőforrásai mindig elégtelenek voltak. Nemes fém termelésének mindig bizonytalan volt s bányái már régóta kifogyóban. Északon és észak-nyugaton elterülő roppant erdősegei — Szibériáról nem is szólva — úgy földrajzilag, mint gazdaságilag kedvezőtlen, szinte meg nem közelíthető helyeken fekszenek s kitermelésük le nem közzedhető akadályokba ütköznek. A kaukázusi petroleum források persze csakugyan nagyon értékesek. Rendkívül nagy alaposag fogtak hozzá az utóbbi években a déli vidéken mezőgazdasági műveléséhez s ez a művelés Szibériának egy kisebb részére is kiterjedt. Most azonban, ha Oroszország csakugyan szétesik alkotó elemeire, ugyanazokra az országokra, amelyekből az utóbbi háromszáz évtized folyamán oroszország annekszióval kiformálódott; amikor Ukrajna, Finnország, Lengyelország, a balti tartományok, a Kaukázus, Turkesztán elválnak az egykori cári birodalom testétől; a megmaradó Nagy Oroszország, a muszkovita birodalom természeti kincseiben talán a legszegényebb országa marad Európának.

Az Oroszország karimájáról leszakadó országok közül minden este Ukrajna a leggazdagabb. Földje a világ legkiválóbb búzatermő televénye; szén- és vasbányái duknak; más éréken is gazdag s egyedül Ukrajna volt az a része a régi Oroszországnak, ahol a cukorrépa és dohány megtermett. Ha pedig — ami a népesség viszonyai folytán majdnem bizonyos: a Kaukázus is egyesülni fog Ukrajnával, akkor a természeti kincsek tárháza szaporodni fog Baku világhírű olajforrásaival. Magától értetődik, hogy Ukrajna ilyen körülmények között kivétel és behozatal tekintetében egyik legnagyobb fontosságú országa lesz csakhamar Európának. Tudják ezt jól a németek s azért akarják magukhoz láncolni elválaszthatatlanul ezt a dúsgazdag országot. Sokkal kisebb arányban, de mégis hasonló viszonyok vannak Finnországban, a balti tartományokban és Litvániában. Finnország nagy ipari tényező roppant erdősegei és példátlanul terjedelmes vízireje révén. Népeinek intelligenciája, becsvágya és szorgalma biztosítja számára a rohamos kulturális és gazdasági fejlődést, míhelt az orosz járom alól teljesen felszabadul s belső zavarai elcsillapodnak.

A balti tartományok, Esthonia, Livonia, Kourland és Litvánia, fontos len- és kendertermelő terület s javarészkül földmívelésre minden tekintetben alkalmas. A balti tartományok népének nagyon rohamosan fejlődik a kulturája s így bizonyos, hogy ezek a tartományok sok behozatali cikkre fognak majd rászorulni.

Az ázsiai résznek, Szibéria és Turkesztán sorsa sem marad sokáig egybekapcsolva Oroszországgal, úgy, hogy a régi nagy orosz birodalom alkotórészei közül a legsíralmasabb sorsa maga a tulajdonképeni Nagy Oroszország fog jutni. Területre s népességre ez lesz a legnagyobb országa keleti Európának, belsőleg azonban, úgy gazdasági erejét, mint faji képességeit tekintve, a leggyengébbé válik mindegyik között. Ami művelhető földje megmarad, az legfeljebb, ha középszerűnek mondható; nemes fém bányái az Uralban tökéletlenek s kezdenek máris kipádni; erdei hozzáférekethetetlenek.

Mindent egybevetve, Nagy Oroszország egyik legszegényebb országa lesz az egész világnak, amelynek legkevesebb szerepe lesz a világkereskedeleme mezején. Egy ország sem támaszkodhatik állandóan nagyobb behozatalra, mint amennyitől kiviteli cikkkeivel megfizetni képes. Nagy Oroszországnak azonban igen hiányos lesz a fizetési képessége s ezzel összhangban lesz pénzügyi ereje és hitele is. Ennek az állapotnak politikai következménye alighanem az lesz, hogy Nagy Oroszországot vissza akarja majd szerezni azokat az elveszített tartományokat, amelyekben ereje rejtett. Nagyon kevés esélyesség van azonban arra, hogy ez a törekvés eredménnyel járjon. Nagy Oroszországnak hiányozni fog az anyagi ereje hozzá, hogy olyan hatalomná fejlődhesen idővel, aminek segítségével, visszahódítsa elveszített területét.

Richthofen kapitány

Az ellenség elismerése és kegyelme. — Egy hős angol hadnagy saját élete kockázatáért mentette meg a híres német repülő holttestét.

A férfi bátorság, a katonai kötelességtudás barátban, ellenében tiszteltre számíthat akkor, ha a bátorságot a vakmerő kegyetlenség és kíméletlenség, a kötelességtudás pedig az erköletelenség mindenre vállalkozó vaksága nem szennyezte be.

A háború legszebb, legnemesebb megnyilatkozásai azok, amikor az elesett katonák előtt az ellenség is kalapot emel.

A szívet megejtő, a lelket pedig a reménykedés melegével tölti el a hősök köztbe becstelenségében megnyilatkozó emlékeztetések és bizonyos megingulás nélkül ki olvashatja el azoknak az emberi jeleneteknek a történetét, amikor egy-egy koporsót az ellenség katonái pompával boesjt a sírba?

Mikor Richthofen báró német repülőkapitány elesett, a londoni lapok tudósítása szerint, az angol repülő-tisztek rendkívül érdeklődéssel kísérték a részleteket, mert szerintük o lyán emberhez mita tan lett volna a szerencsétlenség okozta halál. Ez a gavalir-gondolkodás, ezen minden ellenséges indulatot legyőző fölfogás legnemesebb, legigazább kincsét voltta valóra akkor, amikor egy angol tiszt a németek fegyvertüzéből ellenségesen holttestét saját élete kockázatáért megmentette! Az ilyen események megértéséhez nem kell díesórárá, csak egy kis érzelés és a majd a háború vége lesz, a háború mrigében nagy hatalma lesz az ilyenféle eseményeknek.

Richthofen kapitány halála a katonai érdem elismerésének angol ünnepeiben jelentette a földi pályá végét. Milyen nagy szerző, milyen agyba-lelkebe markoló vigassa a jóvendőknek!

A világhíre verdődött "Flying Circus" (repülő cirkusz) megszervezője, Richthofen kapitány a levegő mérhetetlen csataterén esett el. Az "utolsó ütközet" részleteit még nem lehetett megállapítani, de már az bizonyos, hogy mikor Richthofen kapitány a végzetes napon repülő-cirkuszával megjelent az angol hadvonalak felett, társaitól egy kissé elmaradott és egy gyors angol gép néhány percig tartó küzdelem után a német repülő-vezér gépét tankre lökte és a gép gazdájával együtt az angol hadvonali háta mögé zuhant. Máltó ellenfél győzött a méltó ellenfél felett, olyan küzdelemben, amelyet egyetlen erővel vívott meg két katonája egymás között.

Az amerikai magyarság jövője.

(Cs. E.) Sokszor kikézdtek már e témát, de még soha sem fejezték be. Mindig abba maradt, majd újra kezdődött. Mindegykor az volt, de úgy látszik, soha sem volt alkalmas az idő a megvitásra. Nem állunk jobban a kérdéssel, mint annak előtte. A feszegetésnek az okai ugyanazok, a tartózkodásnak az indokai sem változtak. De azért mégis valamivel előbbre vagyunk. Megtáltuk a nagy kérdésnek a legfontosabb részletét. Tudjuk, hogy az újra felemlelt témát, hogyan kell megfogalmaznunk. Nem sok ez, de mégis valami.

Mindenki főt az igazi témát felvetni: hol van az amerikai magyarság jövője? Amerikában avagy Magyarországon? Nem akarom magamnak vitatni az érdemet, a mely engem meg nem illet. Nem akarom azt állítani, hogy íy merészen én állítottam be a kérdést. Az érdem más ílet.

Tóth Sándor clevelandi reformer Chicago-ban tartott referatúráján, melynek keretében kitért az amerikai magyarság jövőjének óriási horderejű kérdésére. Skinte figyelmesztett, hogy e kérdés fennáll, hogy még komoly, tervszerű lépést nem tettünk a kérdés helyes megvitatása irányában. Nem akarom e kérdést kivenni Tóth Sándor tiszteletéből, miképpen tudom, hogy a legjobb akaratúan eltelve az amerikai magyarság jövőjének nagy kérdésében. De egyikéket azonban nem olyan kérdés ez, a melyet bárki is lefogalhatna a saját maga számára, hisz a hányan csak vagyunk, amerikai magyarok országbán, mindannyian érdekelve vagyunk benne. Közös kérdés ez, a melyhez mindannyiunknak hozzá kell szólnunk.

Sokszor hangzott, hogy ez nem érzelmi, hanem gazdasági kérdés. Ha csak érzelmi-kérdés lenne, valóban kár volna egy szót is vesztegetni rá, mert hagyhatnánk mindenkit a saját érzelmeivel. Ne hogy véletlenül is valaki azt találja hinni, hogy a kit érzelmi Magyarországra szürgetnek a háború után, az nem mehet háza. Nem arról van szó, hogy az érzelmet, mint visszavándorlási okot megtagadjuk. Érzelműt alapon bárki éppugy visszavándorolhat, mint akármilyen más oknál fogva. Pentartva az érzelmet legteljesebb szabadságát és az érzelme alapján való elhatározási jogot, azt jegyezzük meg, hogy az érzelmeik nem dönthetők el az amerikai magyarság jövőjét. Az amerikai magyarság legnagyobb része érzelmi ellensége jött ide ki Amerikába. Ugyanígy fog megtörténni, hogy életszerűségi, gazdasági, józansági kényszerítő okok

fogják őket érzelmeik ellenére is itt tartani. Az érzelmeiket egyelőre kikapcsoljuk, mint olyan tényezőket, amelyek meghajolnak más hatalmas tényezők előtt, mint amilyen első sorban pl. a megélhetés.

Az igazságot nem mindig kellemes megmondani, most sem háládatos. Azonban nem esekély mértékben kötelesség. Az amerikai magyarság nem várja tőlünk azt, hogy áltassuk és rózsás színekkel fessünk elő azokról az állapotokról, a melyeket a háború Magyarországon teremtett. Azt mindenki tudja, hogy Magyarországon, a megélhetési körülmények nagyon lesújtók. Ez állapot a háború következtében jobbra nem fordulhat, csak rosszabbodhat. Sokakban élt az a hamis remény, hogy Németország győzelme mindent helyre hozhat. Német győzelemben hinnünk nem lehet, arra egyáltalán nincs kilátás. Jól tudjuk, hogy Amerika mondotta, miképpen engedi Németországot győzni. Ez az jelenti, hogy a háború addig fog tartani, a míg Németország veszt.

Németország győzelmét tehát teljesen ki kell kapcsolnunk a Németország győzelmének nem lehet olyan tényező, amely helyreállítja Magyarországot. Sokkal inkább Magyarországot kell telen leszel viselni a német vereség feletti terhes következményeit. Ez nagyon súlyos valami, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy már most is mily állapotok uralkodnak. Nem kell egyebet említenünk, mint a magyar kormányzat azt a határozatát, hogy az Amerikában levő magyarok családjait nem segírezi. Az bizonyos, hogy a határozat indító oka nem a szűkekütség, hanem hiány.

A hiány és nélkülözés sajnos, csak növekedni fog és nem csökenni. Bele rohanjon-e az amerikai magyarság az előrelátható nélkülözésbe? Ez a nagy kérdés. Erre kell minden magyarnak önmagának határozott választ adni.

Nem ijeszténi akarjuk az amerikai magyarságot, osupán figyelmüket hívjuk fel arra a tényre, a mivel számolniuk kell, mielőtt határozásnak önmagukról. Még idejekorán foglalkozhat az amerikai magyarság e nagy kérdéssel, a repülő néző legfontosabb kérdéssel: Letelepődjék-e véglegesen Amerikában, avagy visszavándoroljon-e? Ugyane helyen folytatásos cikksorozatban meg fogjuk világítani e kérdést minden oldalról, mert ha teljesen tisztán látja az olvasó a tényleges helyzetet, úgy könnyebbé válik az alapos tájékozása után az elhatározása.

Első győzelmét egyik bámulója így írja le: "Hogy egy ellenséges repülőgép lelőhesen, abba majdnem beleazaltam és leszállásra kényserítette. Két angol repülő életét vesztette. Richthofen nagy meglepetésére csak leszállása után vette észre, hogy az ellenséges golyó gépjét megrozdította."

A kapitány testvérével egy kis hálózatban és egy másik szobát oszt meg. A falak elejtett repülőgépek számaival vannak teleagatva, úgy, hogy a falpírből alig látszik valami. A padozatról csillár helyett egy nyolce illúderes Rhône motor függ. Az ajtó felett villanyámpák társaságában egy géplegyver és egy Browning.

Richthofen véleménye ellenfeleiről ez volt: az angolok mindig készek a küzdelemre, bátorságuk miatt mindig számolni kell velük.

Richthofen épp úgy, mint Boelke, száz yardról, de sokszor ötven yardról is támadott. "A dolog érzelmi részével keveset kell törődni" — mondotta. "Az angolok nem törődnek vele, inkább kinevetik és egy pillanatnyi gyengeség sokszor halált okozhat. Guynemer kapitány tizenöt méterről tüzet nyított ellenem.

Ompteda báró Richthofent így jellemezte: "Beszédés közben a halál kérdéséhez értünk, a mely mindig Richthofen közelében leleskedik."

Richthofenről azt mondták, hogy szolgálata közben vállalta volna legszívesebben a halált. Ezt tartotta a legszebb vőnek, mert a házért kell fogadni. El sem képzelte, hogy az, akit megölték, hogy félhet a leessétől. Richthofen szerint a házért, a legfelsőbb, legnemesebb fogalomért örmé eleani és az a tartózkodó, nyugodt férfi, mikor ilyen halálról beszélt, föllelekesült, a szeméi szikráztak és a hangja tűzessé vált.

Richthofennek vége. Megtetta a kötelességét. Meghalt. Idegen földben nyugszik, de nem mint ellenség, hanem mint általános megerített ember!

A HALÁLT ELPARANCSOLNI NEHEZ DOLOG.

amikor már ott tart, hogy fölemeli kaszáját és le-sujt a betegre. De könnyű, ha az ember kezdetben áll ellen a betegségnak.

PARTOGLORY
elejét veszi

az idegességnek, mert felhangolja az idegességét, szaporítja a vért, acélosítja az izmokat. Ha a test így megérsődik, könnyen ellenáll a betegségnak.

PARTOS PATIKA
160 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ajavaslat, amely a tizenkilenc éves fiúknak a besorozásuk rendeli el. Tekintettel arra, hogy a javaslat feltételül kerülül meg, a katonai hatóságok már akként intézkedtek, hogy

VÉGRE MEGJÖTTEK

A HAZAI selmeci pipák, pipaszárak, dohányzacskók, csutorák, szopókák és még sok más jó hazai portéka, amiről nagy képes árjegyzéket mindenki küldök, aki kéri.

Legfinomabb SELMECI acélkupakos pipa a legalkalmasabb nagyságban darabja 50c

Legfinomabb száraz menyfa pipaszárak csont szopókével és csonttőkével ára darabonként:
8 inch 40c
12 inch 50c
16 inch 60c
36 inch 1.50
GASPAR-féle bajuszpedró, "Lajos" 30c
"Hunnia" 30c

Gömb. szopóka 15c.
Lapos szopóka 15c.
VALÓDI TISZAUJLAKI Rojko-féle bajuszpedró, 1 skatulya 15c, 12 skatulya \$1.50.

FIGYELEM! A selmeci pipából egy rendelésként nem több, mint csak két darabot küldök. Csak néhány ezer jött belőle és azt igazságosan akarom elosztani rendelőim között.

Minden rendeléssel együtt a pénz is küldendő, mert utánvéttel nem szállítok. Ne mulassza el kéri a nagy képes árjegyzékemet, amiben még sok más régen várt hazai árut fog találni.
Üzletem 1882-ben alapítottatt.
36 éve szolgálom bevőmet becsülettel.
EMIL NYITRAY
77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

3% DOLLAR BÉTETRE
elhelyezett pénzügyi teljes felősséget vállalok.
Nem szükséges tőhá, hogy pénzt ottöon tartass vagy magánál hordozza.
KISS EMIL BANKER
(33 Second Ave., New York, N. Y. Állami felősséget állított)

DR. LORENZ
Pittsburghban férfiak részére az egyedül specialista.
644 Pennsylvania Ave., Pittsburgh, Pa.
Rendelés órái:
Hétón, szerdán, pénteken reggel 9 órától este 5 óráig.
Kedden, csütörtökön és szombaton reggel 9 órától este 5 óráig.
Vasárnap és ünnepeken reggel 10 órától d. u. 2 óráig.
24 EV ÖTA FOLYAT MÉR GYAKORLATOT.

A német menekül azért, h...

BALFO...

Folyt...

zött utján...

ni a béke...

dök vagy...

mészetes a...

gyunk kés...

ba. becsát...

vetségein...

lyeslését n...

Áz a lev...

Jelmény fig...

magán jel...

és királyi...

dott céllal...

ciorország...

terelőkéhe...

törtartás...

nők fel v...

hogy a lev...

minisztere...

Amikor...

tént, én Á...

tam — foly...

ter — s vi...

az úgy ré...

koztaim be...

multa.

Az ameriki...

volt tudom...

Balfour...

lyamán kü...

nyén szer...

manynégy...

tudomása...

tuja hercegi...

mint neki...

ki ebből a...

az angol k...

tett bizalm...

iránt, az n...

gol kormán...

magának, n...

Egyszerű A...

— Hogy...

vele megir...

kok birták...

four küll...

majd csak...

tudni, ha...

Lehet azon...

ról királyi...

császár és...

vál sohansen

A központi...

En azt k...

király leve...

mauktól me...

zivanak az...

hókéfekfen...

deményezte...

mak körén...

akarja ősz...

szétforgás...

segei erejé...

A Clemen...

től leleplez...

ponti hatal...

zolni a vilá...

boru csak...

P E S...

vagy idő...

az orvos...

gyógyeuk...

kefélés...

dobozal...

RÓTH
125 Ave...

FRANCIA MENEKULTEK.

A német offenzíva alatt a franciáknak nem egy helyről kellett hanyat-homlok menekülni. Mindenüket hátrahagyták, kis házukat és minden ingóságukat, csak azért, hogy minél hamarabb elérhessenek a hadvonalak mögé, ahol már nem fenyegette őket semmi veszedelem.

BALFOUR KÜLÜGYMINISZTER A TISZTESSÉGES BÉKÉRŐL.

(Folyt. az 1-5. oldalról.)

Utján tudunkra akarja adni a békefeltételeit, mi hajlandók vagyunk meghallgatni. Természetes azonban, hogy nem vagyunk készek vele tárgyalásokba bocsátkozni, mielőtt a szövetségeseink erre vonatkozó helyeslést nem bírnak.

Az amerikai kormányknak nem volt tudomása Károly király le-veléről.

Balfour a beszéde további folyamán kijelentette, hogy véleménye szerint az amerikai kormányknak épen annyira nem volt tudomása Károly királynak Sixtus hercegre intézett leveléről, mint neki jómagának. Ha valaki ebből arra következtet, hogy az angol kormány nem viseltett bizalommal Wilson elnök iránt, az nagyon téved. Az angol kormányknak, akár csak jómagának, nincs mit titkolnia az Egyesült Államok elnöke előtt.

A központi hatalmak békeoffenzívája.

En az hiszem, hogy Károly király levele a központi hatalmakról megindított békeoffenzívának egy része volt. Ezt a békeoffenzívát olyan párt kezdeményezte a központi hatalmak körén belül, amely nem akarja ösztönözni a békét, csak szétforgásolni akarta az ellenségei erejét.

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT

MAKACS vagy idült gyomorhaj könnyen kigyógyítható, ha ezt egy ideig az orvosok által is ajánlott ROLAX gyógyszerrel kezeli. Szopogasson el 2 szemet minden este lefekvéskor és megszűnik vele a fő tartós egészségét. Egy nagy dobozzal EGY DOLLÁRT küld bárkinek. RÓTH SAMUEL "MEGVÁLTÓ" GYÓGSZERTÁRA 125 Ave. A. Cor. 8th St., Dept. B., NEW YORK, N. Y.

WEKERLE NYILATKOZIK A NÉMET SZERZŐDÉSÉRŐL.

(Folyt. a 14. oldalán.)

gorához Sixtus hercegre intézett, arra vonatkozólag a miniszterelnök megjegyzi, hogy annak nagyrésze meg lett hamisítva, a mi nem kis feltűnést keltett Németországban is. De eltekintve a levél meghamisításától is, az események már túlhaladták azt és egyáltalán nincsen semmi ok arra, hogy az esetre ismét visszatérjünk.

A miniszterelnök válasza.

A kérdésekre Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban válaszolt. A miniszterelnök beszédét az egész Ház feszült érdeklődéssel kísérte és annak végén hatalmas szótöbbséggel tudomásul vette. Wekerle miniszterelnök beszédében kijelentette, hogy a közép-európai szerződés kérdése még nincsen véglegesen elintézve. A szerződés egyáltalán nincsen még aláírva, mert az uralkodók kormányai utján a parlamentek elé viszik a kérdést és csak ha azok megszavazták azt, fogják a szerződést végleg megkötöni. Teljesen megnyugtathatja azonban a képviselőház arra nézve, hogy a tervezett szerződés egyáltalán nem érinti sem Magyarországnak, sem pedig Ausztriának teljes függetlenségét.

A legutóbbi császári tanácskozás történet megállapítások, de ezek többnyire csak katonai jellegűek voltak, amelyek még szorosabb fűtők a szövetséget Németországgal anélkül, azonban, hogy Magyarország teljes függetlensége azzal esorbát szenvedett volna.

A király levele. Ami Károly királynak a magánlevelét illeti, amelyet sógora

AMERIKAI CSAPATOK ŐRZIK AZ ANGOL CSATORNÁKAT.

(Folyt. az 1-5. oldalról.)

tisztek Rendkívül tanulmányok és merészek, azok közül pedig szinte égnek a harcra vágyót.

A HARMADIK HADIKÖLCSÖN SIKERE.

Washington, máj. 18. A pénzügyminisztériumhoz közel álló elemek azt mondják, hogy a harmadik hadikölcson kampany alatt befolyt összeg meghaladja a négy billiót. Félhivatalos értesülés szerint az összeg 4.250.000.000 dollár tesz ki.

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT

PERSHING ÜDVÖZLI AZ APOLONÓKET.

Pershing tábornok, a Franciaországban működő amerikai hadsereg fővezére üdvözlöi az apolonóket, akik nemrég érkeztek meg az Egyesült Államokból, hogy segítségére legyenek a megsebesült amerikai hősooknak.

ÉHEZNEK A BELGÁK.

Hoover élelmiszerbiztos szerint Amerikának mihamarább élelmiszerrel kell szállítani az éhező belgák részére.

Washington, május 17. Hoover élelmiszerbiztos közölte Wilson elnökkel, hogy azok a hajók, amelyek a szövetségesek részére Amerikából élelmiszereket szállítanak, ne feledkezzenek meg az éhező Belgiumról sem. Biztos értesülés szerint a belga nép az éhség szelén áll s az egyetlen reménye Amerika. A hajók egy részét egyenesen azzal a megbízatással kellene utnak indítani, hogy Belgiumnak szállítsák az élelmiszerek rakományukat a hajók jelenlegi elosztása mellett minden érdekelt ország kap élelmiszert Amerikából, kivéve a sztylód és éhező Belgium.

BALFOUR BESZÉDÉNEK HATÁSA WASHINGTONBAN.

Wilson elnök rövidesen a nyilvánosság előtt megjegyzéseket fog tenni Balfour külügyminiszter nyilatkozatahoz.

Washington, május 17. Hivatalos körökben nagy érdeklődéssel vették Balfour angol külügyminiszternek az angol képviselőházban tett nyilatkozatát Károly király levelével kapcsolatban, amelyet sógorához, Bourbon Sixtus hercegre intézett. Hivatalos körök véleménye szerint a külügyminiszter beszéde különösen nagy érdeklődést keltett Wilson elnökben, aki néhány nap múlva vagy a közvéleményhez intézendő beszédben, vagy pedig diplomáciai jegyzékben fogja kifejezésre juttatni a véleményét erről a kérdésről.

A külügyminisztériumtól eredő hivatalos nyilatkozat szerint az amerikai kormány teljes valójában méltányolja és elismeri azokat a szavakat, amelyekben Balfour külügyminiszter a Wilson elnök iránti bizalmát juttatta kifejezésre és hogy a washingtoni kormány nem ül fel semmi olyan békeoffenzívának, amelynek az a célja, hogy a szövetséges erejét és egyességét szétforgácsolja.

OSEHEK ÉS JUGOSZLAVOK A BEHATOLÓK ELLEN.

Azok a cseh és jugoszláv hadifoglyok, akiket az oroszok még akkor szereztek maguknak, mikor Oroszország még harcolt a kettős monarchia és Németország ellen, hadsereget szerveztek, amellyel több ízben

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT

Nemcsak hazafias kötelesség, de a józan ész is megköveteli, hogy minden magyar a lehető legrövidebb időn belül az Amerikai Magyar Hűség-Liga

tagja legyen. Az Amerikai Magyar Hűség-Liga arra van hivatva, hogy a HÍVATALOS AMERIKA ELŐTT az amerikai magyarság hűségének, odaadásának, érzelmeinek hűtő mutassa be. A magyar becsület megkívánja, hogy ne csak emlegessük, de be is bizonyítsuk hálánkat az ország iránt, amely oly kivételes helyet biztosított a magyarság számára. Lépjön be az Amerikai Magyar Hűség-Ligába még ma és legyen gondja rá, hogy minden rokona, ismerőse s jóbarátja is a tagok sorába álljon. Az alanti szelvényt töltsé ki, vágja le s egy dollár kíséretében küldje el a következő címre:

THE AMERICAN HUNGARIAN LOYALTY LEAGUE 123 East 23rd Street New York City

Kelt.....1918. Ezennel tagnak jelentkezem az Amerikai Magyar Hűség-Ligába és tagsági díj fejében ide mellékelek EGY DOLLÁRT. Tudomásul veszem, hogy ez az Egy Dollár nem évi tagsági díj, hanem egyszer és mindenkorra a Liga tagjává tesz, valamint személyazonosságom igazolmány gyanánt szerepel és amely az Egyesült Államok iránt való hűségemet bizonyítja. Név..... Város..... Állam..... Utca vagy Box.....

TRANSATLANTIC TRUST COMPANY NEW YORK FŐZLET: 67 William Street FIOKTELEP: 109 Avenue A. ALAPTŐKE ÉS TARTALÉKOK: 1.400.000.00 DOLLÁR BETÉTALLOMANY: 7.000.000.00 DOLLÁR A Transatlantic Trust Companynál betéteket tart: az Egyesült Államok Kincstára, az Amerikai Postatakarékpénztár, New York Állam és New York Város.

sikeresen ellent tudtak állani a behatolóknak. Ezt a hirt egy washingtoni szerb legációhoz érkezett jelentés is megerősíti. A cseh és jugoszláv ezred egy része eljutott Japánba, Szabérián keresztül és most a nyugati hárszintérré igyekeznek. Moszkvából érkezett hírek azt mondják, hogy az orosz hadsereg (a Vörös Gárda) most egy millió és ötszáz ezer emberből áll. Ez a hadsereg is, állítólag meg fog jelenni a nyugati hárszintéren, hogy részt vegyen a németek elleni küzdelemben.

PIHENNEK AZ ANGOL KÉPVISELŐK.

London, május 17. Az angol képviselőház május huszonegyedikéig nem fog ülést tartani. Az ajsis home rule törvényjavaslat ügyében a képviselőház egyáltalán nem hozott határozatot és nagyon kés-

des, hogy ez a tárgy a képviselőház megnyitása után közvetlenül napirendre fog-e kerülni. A képviselőház munkájának szünetelése iri nemzeti körökben nagy elégedetlenséget keltett.

OLASZ TORPEDÓZUÓK SIKERE. Elszülyesztettek egy ellenséges teher szállító hajót. Róma, május 15. Hivatalos jelentés szerint Durazzo közelében két olasz torpedóznő elszülyesztett egy ellenséges teher szállító hajót. A teher szállító hajót torpedóznők kísérték, de az olasz teherznők menekülésre kényszerítették azokat.

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT Tarock Kártyák Eagle Tarock Co. ST. LOUIS, MO. kérje a kereskedőtől.

Van Önnek a Woodland Bank-nál Takarékbetétje. Két iroda: Woodland Ave. és E. 55-ik utca sarkán Buckeye Road és E. 89-ik utca sarkán. 4 százalékos kamatot fizetünk takarékbetétekre. Szívesen fogadunk kis betéteket. \$1.00 elegendő a kezdethez. HA MINDEN \$1.00 \$26.52 KÉT HÉTEN 3.00 79.56 KÉT HÉTEN 4.00 106.08 A TAKÁREKBA TESZ 5.00 132.61 AZ ÉV VÉGÉN. 265.22 Biztosítási kötvényeket vagy más értékes okmányokat megőrzésre elvállalunk biztonságos szekrényekben. BIZTONSÁGI FIOKOK BÉRELETE EVI 4 DOLLAR.

Német hadviselés.

Hogyan bánt a német az ellenséges földön a polgári lakossággal?

Mindazt, ami ebben a munkában van, hivatalos okiratok és teljesen megbízható források bizonyítják.

The Committee on Public Information
A külügyminiszter
A hadügyminiszter
A tengerészeti miniszter
George Creel

Bülow kiáltványa Namurban, 1914. augusztusában.

"A belga és a francia katonákat 4 óra előtt kell hadifoglyok gyűjtenie a börtön ajtaja előtt felállítani. Azokat a polgármereket, akik nem engedelmessé válnak, életfogytig tartó kényszermunkára költik el, amit Németországban fognak végezni."

"A házak szigorúan pontos megvizsgálása 4 órákor fog kezdődni. Ahol katonát találnak, azt ott azonnal le kell löni."
"Fegyvert, puskaport és dinamitot 4 órákor kell átadni. A büntetés: agyonlövés."
"Polgármereket, akik tudnak olyan raktárokat, amelyekben az ellenséges hadifoglyok vannak, értesítsék a polgármestert, meg pedig életfogytig tartó kényszermunkára költik el."

Bülow minden utcából tuzsokat vesz.

"Minden utcát német őrségek foglalnak el, amelyek minden utcából átvészlik a tuzsokat, akiket azután ösztökél alá helyezni. Ha az utcán bármilyen támadás, akkor a tuzsok agyonlövésnek."
"A kapukat nem szabad bezárni és esti 8 óra után a házak három ablakában világszaggatni kell lennie."
"El van tiltva esti 8 óra után az utcán tartózkodni. Meg kell értenie Namur lakosságának, hogy nincs nagyobb és borzalmasabb bűn, mint a város és a polgárok életét a német hadsereg ellen való lázítással kockáztatni."
A város parancsnokai:

Namur, 1914. augusztus 25. — (Nyomatott a Chantraine.)

A Brüsszelben és egybeült kirásgazdó kiáltvány 1914. október hó 5-én.

"Szeptember 25-ikén este, leromboltatt a vasúti sín és a táviróhálózat a Lovenjul-Vatryok vonalon..."

A tuzsokat teszik felelőssékké a vasutakért.

"Ezenlét az olyan faluk, amelyek közelében efféle események történnek, tekintet nélkül arra, hogy bűnök-e vagy sem, irgalom nélkül büntetésnek kapnak. Ebből a célból a vasut környékét mindennem tuzsok vételeknek az ilyen támadások veszedelme miatt; az első kísérletért is, amely a vasutat távirót vagy telefont akarja elpusztítani, rögtön agyonlövés jár le."

"Végül a vasutak őrzésére kirendelt csapatok azt a parancsot kapták, hogy minden olyan embert megöljenek, aki a vasúthoz, a táviróhoz vagy telefont-vonalhoz gyűszen közelédek."
"Belgium kormányzója:

"Goltz báró, tábornagy-marsal."

Kiáltvány a rheimsi lakossághoz.

"Aból a célból, hogy elegendő módon biztosítsa legyen csapataink épése, arheimsi lakosság nyugalmát, lefegyvert a német hadsereg..."

Nincs többé életlen borotva

"SIKO" MEANS BEST

A kor legújabb csodaszere, mellyel, ha bedörzsöli a szíjját és a hevedert, a leghosszabb mese élésre feni a borotvát. Ugy borotválkoznak, mint magánborotválkozóknak nélkülözhetetlen. Két darab "SIKO" ára csak 50 cent. Árát bélyegeken is beállíthat. Jótállunk a "SIKO"-ért. Ha nem nyeri meg megelégedését, a pénzt visszadjuk.
"SIKO" Toilet Specialty Mfg. Co. 422 E. 79th Street, New York.

Vagyon szerzett Virginia államban.
Napagars, gyönyörű vidék, hol a természet idősége olyan hozsuzu, hogy évente két termést lehet begyűjteni.
Záros termőföld, melyet könnyen lehet művelni, jó piac, melyen minden termény magas áron értékesíthet. Jól terem meg a kukorica, rozs, zab, lucerna és here.
Burgonya és penzuts nagyon jól fizetnek. Marha és disznóhizlalás nagy hasznot hajt.
A földet a Virginia állami Claremontban vannak a festői szép-és hol a vezetőség szívesen segíti keresztül a farmert a kezdés nehézségein. E földet akoronként 25 dollár árban kaphatók könnyű részletesítés mellett. Ugyane vidéken berendezett farmok is kaphatók. — További és részletes felvilágosításért írjon a címre:
JAMES RIVER COLONIZATION CO.
JAMES RIVER COLONIZATION CO.
H. K. BASHO, elnök
Claremont, Va.
HAMORY V. GUSTAV,
Youngstown, Ohio.

4%
Vigyázzon a pénzére
Csak egy igazán biztos hely van a pénz megőrzésére: Tegye be azt egy olyan nagy és erős bankba, mint a melyen a Cleveland Trust Company.
1 dollártól felfelé nyithat itt takarékket és megkaphatja azt akkor, amikor jól esik és hozzá 4% kamatot is.
Fiókjuk van az Ön szomszédságában, mely minden szombat délután és este is nyitva van az Ön kényelme szempontjából.
The Cleveland Trust Company
Vagyon több, mint \$62,000,000.00

parancsnoka az említett személyeket, meg pedig tuzsok gyűjtését. Ezek a tuzsok agyonlövésnek, ha a legkisebb rendellenesség adódik is elő. Másrészt pedig, ha a város teljesen nyugodt és csendes marad, akkor a tuzsok, valamint a lakosok a német hadsereg védelme alá kerülnek."
A főparancsnok.
Rheims, 1914. szeptember 12.

80 tuzson felül Rheimsben.

Ezalatt a kiáltvány alatt 80 tuzs neve volt odairva és az a kijelentés, hogy még másokat is kiválasztottak tuzsoknak. Ezeknek az embereknek az élete tényleg attól függött, hogy miképpen magyarázzák a német katonai hatóságok a kiáltványt az a rugalmas kifejezést, hogy "a legkisebb rendellenesség".
Hugh Gibson a "Journal from our Legation in Belgium" című naplójában, a 184-ik oldalán, megmagyarázza, milyen lesz ennek az értelmezése:

"Egy városba való bevonulásuk után a németek tuzsok fogják a polgármestert, a királyi ügyészt, a város egyéb hatóság embereit, hogy ekképpen biztosítsák a lakosság jó magaviseletét. Természetes, hogy a legrosszabb elem semmit sem látna nagyobb örömmel, mintha az ő természetes ellenségeit, a törvény őreit kivégeznék és ezért éppenséggel nem történnek semmit, viselkedésükben a tuzsok életével."
Wetzel tüzér naplójából

Augusztus 8. Ez az első harcok.
Több falut felgyújtottunk."
"Augusztus 9. Visszatértünk a régi hadállásainkra; minden házal kiküldtünk, leöltük a polgármestert, leöltünk egy embert a kémény mellett, azután pedig felgyújtottuk a falut."
"Augusztus 18-ikán Letalle (?) tíz embert fogott el, hoztak három papot, mert leölték a templom tornyából. Saint Marie faluba vittük őket."
"Október 5. Tegnap este Willemkamban voltunk beszállással. Radfels hadnagy a polgármestert házában kapott szállást és két egymáshoz közt foglya is volt neki, akik az alatt a felelőség alatt állottak, hogy életükkel számoljanak, ha a közönség valami történnik."
"Október 11-ikén. Nem voltunk harcban, de fogtuk vagy husz embert és agyonlőttük őket." (Wetzel tüzér, kurhesseni első tábori tüzérezred — a 11-ik ezred — második lovas batárijának a katonája írta ezt naplójában.)

Eberlein hadnagy levele.
1914. október 7.

"Le fogtuk három polgárembert és nekem ezután kitűnt megemléző támadt. Székeket támadt. Székeket támadt. Székeket támadt."

Polgárok, mint adattal nekik és védelmi falak.
megparancsoltam nekik, hogy menjenek ki az utca közepére és ott álljanak a székekre. Keservesen könyörögtek, de egy pár puskatus-tűt csendesen csinált. Az ilyen esdekkel szemben lassan-lassan teljességgel hidegké válik az ember. Végre is mindnyájan leültek ott kűn az utcán. Én nem tudom micsoda esdeklő imádságokat mondott az ajkuk, de azt láttam, hogy egész idő alatt egy reszketés volt a kezük. Sajnáltam ezeket az embereket, de a céll elértem velük."
"A házakból menten elhagyták a tüzeléssel, úgy, hogy mi el tudtuk foglalni a szemközti fekvő házat, amely uralta a fűtőcső. Minden élő embert, aki csak mutatta magát az utcán, leöltünk. Ez alatt az idő alatt megcsináltam a 6 jó munkáját a tüzérség, és amikor est 7 órákor fűtőcsőnkre érkezett a század és a brigád előrevonulhatott a támadásra, hogy a se-

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT

Intésetünk különböző osztályai az Ön rendelkezésére vannak fenntartva. Vegye igénybe a West Side legnagyobb bankjának szolgáltatásait.
Takarékpénztékek
Kölcsönök ingatlanokra
MAGYARUL BESZELÜNK
ÖSSZE VAGYON TIZENKÉT MILLIÓ DOLLÁR

The United Banking and Savings Co.
Szemben a West oldali Marketházal.
"A clevelandi West oldalon a legnagyobb bank"

MEGINDULNAK A HARCOK AZ OLASZ FRONTON.

Az Asolone és a Pertica hegysek környékén heves csaták folynak.

Római jelentések azt mutatják, hogy a sokat emlegetett offenzíva az olasz harctereken immár megkezdődött. A harcok a felvidéki fronton indultak meg, ahol különösen a Brenta folyótól északra az asigoi fensíknél folynak heves csaták. A harcok itt a múlt év november havában érték véget, amikor a tél véget vetett a további hadakozásoknak. Az olasz seregek hatalmas ellenállást fejtettek ki az akkori harcok nyomán és megakadályozták az ellenséges hadaknak további előnyomulását a völgyek irányában.
Szinte bizonyos volt, hogy az újabb küzdelmek szintén ezen a környéken fognak megkezdődni. Az ellenséges hadaknak el kell foglalniuk a Grappa hegységét, hogy tovább tudjanak előhaladni. Amíg a Grappa hegység az olasz hadsereg kezében van, addig nem képesek lejutni a velencei síkságra. A jelenlegi harcok a Grappa hegysek két hegye, az Asolone és a Pertica hegyek között folynak. Mindkét hegy körülbelül ötezer láb magas és mintegy három mérföldnyi távolságra van egymástól és egyik nyeregét képezi a Grappa hegységnek.

Bécsi jelentések csupán annyiról emlékeztetnek meg, hogy heves harcok vannak folyamatban, viszont római táviratok azt mondják, hogy az olasz hadak kezdték el és az Asolone hegység mentén több helyi sikert értek el. A front többi részén nagybárra csak ágyúharcok vannak és a repülőgépek fejtenek ki hatalmas tevékenységet mind a két oldalról.

AZ UTOLSÓ LEVÉL.
Egy tizenhat éves leány szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el.
Vingen, Ma., május 16. — Hart, vingeni farmernek Mary nevű leánya hónapokkal azelőtt beleszeretett egy Flemingo nevű mexikói kalandorba, aki néhány ezer dollárt tulajdonított el az apjától s aztán nyomra vezetett. Az öreg Hart örült annak, hogy a kalandor eltűnt, mert észrevette, hogy a leánya mála felejtette a szívét és attól tartott, hogy a leányt is elszökteti. Amióta Flemingo eltűnt, a leányt nem lehetett a szavát venni. Állandóan életuntak látszott, hirtelen megöregedett, semmiben sem tellett kedve. Kedden este a leányt szobájában halva találták. Megmérgezte magát. Gyorsan ölt mérget vett be. Az asztalon egy levél hevert, amely az eltűnt szerelmesnek szólt. A szüleit néhány sorban arra kérte, hogy ha nyomára akadnak Flemingonak, a levelet juttassák el hozzá. A levélben azt írja, hogy nem haragszik rá és hálás neki, amiért megismertette vele a szerelmet.

VEGYEN PÉDISIN RÉSZVÉNYT
MAGYARUL BESZELÜNK
ÖSSZE VAGYON TIZENKÉT MILLIÓ DOLLÁR

Arthur I. Zeiger
Magyarul beszél amerikai ügyvéd és jogtanácsos. — Magyar ügyfeleit magyar nyelven beszél levelezik. Cím: 307 UNION ST. 4th Fl. BELL CITY, PITTSBURGH, Pa. Telefon: 4065 Grant.

IFJ. ROLDISZAR FERENCZ
Magyarul-amerikai ügyvéd. Városi bírósági ügyvéd és bírósági tanácsos. 222 Euclid Ave. a 11-ik emeleten. — Telefon: Central 1202. — Haza: 37th St. és Broadway. — Telefonszám: 2781. E. 79th St., Cleveland, O. — Telefonszám: Princeton 902-W. Kecsele 477.

JOS. N. ACKERMAN
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
292 Englewood Bldg., Cleveland, O.
Phonok: — Bell: Main 2478. — Lakás: Princeton 2908-R.

AZ AMERIKAI-MAGYAR HÜSÉG-LIGA HIREIBŐL.

Daisytown magyarjai a Ligában. — Az Amerikai Magyar Hűség Liga tagsági jegye mint munkaszerező.

Daisytown, Pa. csekély számú magyarsága megértvén azt a fontos hivatást, a melyet az Amerikai Magyar Hűség Liga betölt, elhatározta, hogy egytől egyig a Liga tagjai sorába lép. A daisytowni magyarok a Verhovay Bs. Egylet 199-ik fiókját alkotják. Elnökük Lelekács István, a ki józan magyar eszével meg tudta érteni, hogy a Hűség Ligába minden magyarnak be kell lépni, a ki nem akar ellenkezésbe jutni az Egyesült Államok kormányával s be akarja bizonyítani, hogy az Egyesült Államok iránt hűséggel és tisztelettel viselkedik. Szavait a daisytowni magyarok osztatlan helyesléssel fogadták s egyhangú határozattal a Ligához csatlakoztak.

A Garay Gerő tiszteletes elnökölte és Eschenmüller János alelnökölte alatt 436 Kulpmontsi Első Magyar Ifjúsági és Műkedvelő Kör minden egyes tagja az Amerikai Magyar Hűség Ligába belépett.

A New Brunswicki Szt. Imre Egylet Paulsbóri fiókjia a múlt vasárnap tartott gyűlésén azon határozatot hozta, hogy a Hűség Ligához csatlakozik és hogy mozgalmához Paulsboro egész magyarságát fogja megnyerni. E végből egy nyilatkozást fog egybeihívni, a melyen a Hűség Liga központi vezetősége is képviselve lesz.

Levelet kapott a Hűség Liga Clevelandból egyik tagjától. Levelet, amely még bennünket meglepett, bár tudtuk, hogy előbb-utóbb a Hűség Liga tagsági jegye oly okmány lesz a magyarok kezében, a melyet minden hatóság, minden gyár és mindenki respektálni fog, a kinek csak magyarokkal bármilyen dolga van. Ide íktattuk a levelet úgy, a hogy kaptuk; nem javítottuk rajta egy betűt sem, hibáival együtt lenyomatjuk: Igen tisztelt urak! Gyogyok bátor irni én nem bírok elég hálás lenni és kimondhatatlan hogy én is Beiratkoztam az Amerikai Hűség Ligába és evel a kék kártyával a hol munkát keresek hamarabb jobb munkához jutok mint előbb még az a kék igazolvány nem volt Birtokomba. Nehezen kaptam Munkát és miután a mérethe haragszanak hát bizony én nem igen értek angolul de jól beszélek németül kénytelen voltam német nyelvet használni volt bajom hiába mentetem magamat no Keiser hanem magyar kom from Hungary Budapest nem használt, hanem mióta ez a kártya The American Hungarian Loyalty League hát ezet mutatom egy szót sem szólnak hanem megnezik és azonnal Munkához juttatnak. Ajánlom minden honf. Társasnak irassa be magát a Magyar Hűség Ligába és könnyebben fog boldogulni. Kiváló tisztelt fel Paul Eibenschütz 2362 E. 57 Str., Cleveland, O.

A ki az Amerikai Magyar Hűség Ligába be akar lépni, írjon a következő címre: Amerikai Magyar Hűség Liga, 123 East 23 Str., New York, N. Y. 180.

JOGI TANÁCS.
Tel. Cent. 2058-R Harvard 2420-J
Az írda alapított 1904. évben.
PAPP MIKLÓS
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
147 LORAIN AVENUE, Cleveland, O.
2-ik emelet a West 25-ik utca sarkán. TUBIZTOSÍTÁS.

H. E. VARGA
Ügyvéd és jogtanácsos
222 Society for Savings Bank Bldg., Cleveland, O.
Telefon: Central 1428. — Haza 183.

EMMA E. GROSS
Legelő ügyvéd amerikai női ügyvéd és jogtanácsos.
292 ENGINEERS BLDG., CLEVELAND, O.
Telephone: Main 260. Central 1200.

W. N. SCHWARTZ
Első magyar ügyvéd és bírósági tanácsos. 222 Euclid Ave. a 11-ik emeleten. — Telefon: Central 1202. — Haza: 37th St. és Broadway. — Telefonszám: 2781. E. 79th St., Cleveland, O. — Telefonszám: Princeton 902-W. Kecsele 477.

Dr. G. EDWARD BROWN
2948 WEST 25-IK UTCA
2. emelet.
CLEVELAND, O.
Rendelő órák naponta reggel 9-től este 8-ig. — Vasárnapokon reggel 10-1 óra között.

13 CENTS

HELMAR

TURKISH CIGARETTES

EMBEREK - ha egy torpedó eltalál minket - mentsétek meg a Helmar-okat.

A legfinomabb minőségű Török és Egyiptomi Cigaretta gyártói a világon.

Quality-Superb

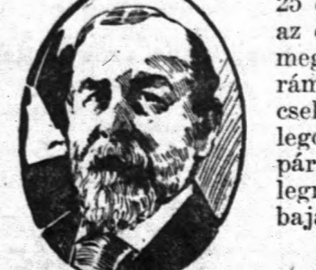
ORARENDELÉS A HADSEREG RÉSZÉRE.
Száz ezer órát rendeltek a tisztok részére.

Páris, máj. 15. Az amerikai hadvezetőség száz ezer olyan órát rendelt az amerikai tisztok részére, amelyeket a csülkökon viselnek. A rendeléseket svájci gyárakban eszközölték, amelyek hamarosan fogják azt szállítani. Az órák mellett kis kompaszok is lesznek, amelyek segítségével a tisztok mindenkor tájékozhatják magukat a világtérkép felől. A francia és angol tisztok már mind fel van

G. E. MORGAN
AMERIKAI ÜGYVÉD
aki megtanult magyarul.
(Minden ügyet pontosan és gyorsan elintézem.)
245 ENGINEERS BUILDING, Central 3122-W. Main 2631. CLEVELAND, O.
Lakásomra is fogadok levelet az esti órákban.
1115 Mayfield Road, Tel.: Garfield 814. Crest. 197-R.

Mikor egészségéről van szó, ne sajnáljon pár dollárt

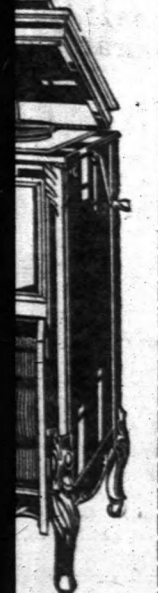
Az én X sugár vizsgálatom \$1.00

25 éves orvosi gyakorlatom a garancia arra, hogyha az én rendelésembe jön, itt gondos vizsgálatot kap és megtudja, hogy mi a baja. Garancia arra, hogyha én rám bizza baja kezelését, úgy a legjobb kezelést kapja csekély díjért, mert az én kezelésem a városban a legelőbb. Mikor egészségéről van szó, ne sajnáljon pár dollárt. Clevelandban nekem van a legjobb és legnagyobb orvosi rendelő intézetem, én tehát az Ön baját is megfelelően tudom majd kezelni.

MAGYARUL BESZELÜNK.
Dr. G. EDWARD BROWN
2948 WEST 25-IK UTCA
2. emelet.
CLEVELAND, O.
Rendelő órák naponta reggel 9-től este 8-ig. — Vasárnapokon reggel 10-1 óra között.

ONNAL

MEZT, A \$1.25 EF

LAK
eladása érlelése
HOFFMANN
AIN Ave. Cleveland, O.

BONDOT
st. Mi azonnali fizetés és a NAPI...
1000.00

Almatlanság
Almatlanság...
1000.00

STVÉREK
és festést...
1000.00

inciskolaja
ve. az E. 53-ik...
1000.00

INK CO
000.00

ESITHETO
SAROK.

TOSITAS
BROS.

GYNOKSÉGE

